

Profilaktyka uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych

konferencja inaugurująca nowy rok szkolny 2019/2020

Dwudziestego trzeciego września 2019 r. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie odbyła się konferencja zorganizowana przez Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli dla dyrektorów szkół, przedszkoli i placówek oświatowych oraz przedstawicieli jednostek samorządów terytorialnych. Patronatem konferencję objął Marszałek Województwa Podkarpackiego. Rzeszowskie spotkanie to jedno z czterech, które zainaugurowały nowy rok szkolny 2019/2020 w poszczególnych oddziałach PCEN.

Konferencja wpisała się w politykę oświatową państwa, wiodącym te-

matem uczyniono bowiem profilaktykę uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych. O jej wadze świadczy umieszczenie na pierwszym miejscu wśród kierunków polityki oświatowej przyjętych w bieżącym roku szkolnym.

Część wykładową konferencji rozpoczęła pani Izabela Pyra, dyrektor PCEN, informacją o aktualnej ofercie edukacyjnej placówki. Przygotowana oferta uwzględnia wspomniane kierunki polityki oświatowej państwa¹, odpowiada także na zalecenia Rady

¹ Zob.: dostępne online [26.09.2019], <https://www.gov.pl/web/edukacja/podstawowe-kierunki-realizacji-polityki-oswiatowej-panstwa-w-roku-szkolnym-20192020>

UE w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie². Pani dyrektor przedstawiła zakres i tematykę form doskonalenia oraz wydarzenia zaplanowane z myślą o wszystkich odbiorcach usług szkoleniowych akredytowanej placówki, jaką jest Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie. Tegoroczną nowością jest proponowany szkołom promocyjny bonus szkoleniowy, obejmujący 10 biletów wejściowych na wszystkie warsztatowe formy doskonalenia organizowane przez oddziały PCEN³. Uczestnicy konferencji otrzymali przygotowane przez organizatorów plakaty oraz kalendarze ze szczegółami oferty szkoleniowej placówki.

Siedem dźwigni skutecznej profilaktyki uzależnień dzieci i młodzieży przybliżył pan Mirosław Strumiński, pracownik Instytutu Profilaktyki Uniwersalnej w Krakowie, trener profilaktyki zachowań ryzykownych oraz programu profilaktyki zintegrowanej „Archipeląg Skarbów”. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z wynikami badań dotyczących problemów i ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży, w tym szczególnie związanych z użytkowaniem telefonów komórkowych oraz nasilającym się zjawiskiem patostreamingu, ich symptomami i konsekwencjami, możliwościami zapobiegania i przeciwdziałania tego rodzaju uzależnieniom.

O zmianach w prawie oświatowym, które weszły w życie od 1 września 2019 r., mówił pan Leszek Morąg, nauczyciel konsultant z krośnieńskiego oddziału PCEN. Z kolei na temat nowej podstawy programowej przedmiotu wiedza o społeczeństwie z perspektywy socjologa wypowiedział się pan dr Jan Gałkowski, pracownik Instytutu Socjologii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Dalsza część konferencji poświęcona była edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia w przedszkolu i szkole. Koordynatorki najdłużej realizowanego w edukacji programu pn. „Szkoła promująca zdrowie”, pani dr Barbara Wolny (konsultant PCEN, oddział Tarnobrzeg) oraz pani Mariola Kiełboń (Kuratorium Oświaty w Rzeszowie) przypomniały założenia i walory programu, zapraszając kolejne szkoły do podjęcia wyzwania.

Spotkanie zakończyło wystąpienie Roberta Józwicka, nauczyciela konsultanta z tarnobrzecznego oddziału PCEN na temat zastosowań robotów w dydaktyce. Roboty wprawdzie dopiero wkraczają do szkół, ale pracownicy PCEN już proponują nauczycielom szkolenia z tego zakresu.

DS

² Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2018 r., dostępne online [26.09.2019], CELEX_32018H0604(01)_PL_TXT

³ Zob. regulamin PBS; dostępny online [26.09.2019], <https://www.pcen.pl/aktualnosci-pcen/aktualnosci-rzeszow/item/1012-promocyjny-bonus-szkoleniowy-regulamin-formularz.html>

Konferencja przedmiotowo-metodyczna

„Edukacja polonistyczna – tworzenie wypowiedzi w szkole ponadpodstawowej”

Początkiem października 2019 roku nauczyciele języka polskiego mieli okazję uczestniczyć w konferencjach przedmiotowo-metodycznych przygotowanych przez Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie. Spotkania z polonistami zorganizowane zostały w stolicy województwa oraz pozostałych oddziałach PCEN (Krosno, Tarnobrzeg, Przemyśl) w odpowiedzi na potrzeby środowiska nauczycieli szkół ponadpodstawowych związane z wdrażaniem nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.

Rzeszowska konferencja odbyła się, tradycyjnie już, w Sali Kolumnowej Urzędu Wojewódzkiego 1 października br. Przygotowana została i przeprowadzona przez nauczycieli konsultantów PCEN w Rzeszowie: dr. Mariusza Kalandyka, dr. Stanisława Kusiaka, dr. Dariusza Ziębę, z gościnnym udziałem pana dr. Piotra Marciszuka z wydawnictwa Stentor.

Spotkanie rozpoczął dr Mariusz Kalandyk informacjami na temat planowanych zmian w organizacji, przebiegu i ocenianiu egzaminu maturalnego

dr Mariusz Kalandyk

dr Stanisław Kusiak

dr Dariusz Zięba

w 2023 roku oraz – przede wszystkim – nowej idei matury w obszarze redagowania tekstu, związanej z wprowadzeniem, obok rozprawki, nowych gatunków wypowiedzi, tj. szkicu krytycznego i eseju. Temu ostatniemu zagadnieniu poświęcona została zasadnicza część konferencji. O szkicu krytycznym jako nowej formie wypowiedzi w perspektywie egzaminu maturalnego mówił dr Mariusz Kalandyk, zaś dr Stanisław Kusiak na temat eseju, również z uwzględnieniem przyszłego kontekstu maturalnego. Dr Dariusz Zięba podjął natomiast problem kształcenia językowego w nowych realiach polonistyki szkolnej, a dr Piotr Marciszek, w wystąpieniu kończącym wykładową część konferencji, poszukiwał odpowiedzi na pytanie *Co to znaczy interpretować tekst?*, odwołując się do najważniejszych koncepcji hermeneutycznych XX wieku.

W trakcie spotkania prowadzący Mariusz Kalandyk przedstawił zgromadzonym polonistom nowego doradcę metodycznego w województwie podkarpackim, panią Małgorzatę Byszuk, nauczycielkę języka polskiego w I Liceum Ogólnokształcącym im. ks. Stanisława Konarskiego w Rzeszowie. Powierzoną sobie funkcję pełni od 1 października 2019 r. Można się z nią kontaktować drogą mailową, pisząc na adres: mbyszuk@pcen.pl.

Konferencję zakończyła dyskusja dotycząca potrzeb polonistów w obliczu nowej podstawy programowej oraz projektowanych zmian maturalnych. Prowadzący zaprosił zgromadzonych do współpracy w ramach sieci współpracy i samokształcenia, przybliżając samą ideę sieci i zachęcając do proponowania wiodących tematów takich spotkań.

Projekt profilaktyczny poprawy świadomości bezpieczeństwa antyterrorystycznego w szkołach województwa podkarpackiego

realizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Samodzielny Pododdział Kontrterrorystyczny Policji w Rzeszowie oraz Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie

Niniejszy projekt skierowany jest do dyrektorów szkół, kadry nauczycielskiej, pracowników placówek oświatowych oraz pracowników szkół.

Założenia projektu:

- przygotowanie kadry placówek oświatowych na zagrożenia związane z wystąpieniem incydentu terrorystycznego (alarmy bombowe) a także działaniem aktywnego strzelca (*active shooter*);
- propagowanie wśród nauczycieli bezpiecznych zachowań;
- poprawa bezpieczeństwa dzieci w szkołach/placówkach oświatowych;
- zminimalizowanie ryzyka związanego z wystąpieniem incydentu kryzysowego.

Podstawowym elementem bezpieczeństwa w szkołach jest wiedza i świadomość kadry oraz uczniów na temat możliwości wystąpienia różnych zagrożeń.

Projekt stworzyliśmy po to, by skutecznie odpowiedzieć na problemy i wyzwania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa w podkarpackich szkołach w zakresie bezpieczeństwa antyterrorystycznego. Treści i procedury zawarte w projekcie wskazują właściwy kierunek podejmowania działań w sytuacji wy-

stąpienia zagrożenia, powinny też pozytywnie wpłynąć na poprawę przepływu informacji pomiędzy placówkami oświatowymi a Policją. Wiedza zdobyta podczas szkolenia jest wiedzą uniwersalną, która może być wykorzystana nie tylko w miejscu pracy, ale również w innych sytuacjach życiowych.

Dzięki przeszkoleniu dyrektorów szkół oraz nauczycieli i innych pracowników na temat możliwych zagrożeń i ryzyka związanego z wystąpieniem takich incydentów oraz zasad zachowania się przyczynimy się do zmniejszenia ryzyka wystąpienia incydentu oraz uświadomienia uczniów poprzez zajęcia z przeszkolonymi nauczycielami.

Realizując projekt, szczególną wagę przywiązywać będziemy do tego, by umiejętnie motywować dyrektorów szkół, nauczycieli oraz pracowników placówek do aktywności w sferze profilaktyki i zachęcania uczniów do odpowiedzialnych zachowań w czasie pobytów w szkole w przypadku wystąpienia zagrożenia. Zaproponujemy systemowe rozwiązania, które pozwolą lepiej wykorzystywać zasady zachowania się w sytuacji krytycznej kadry nauczycielskiej i uczniów, mając na uwadze zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa.

Prowadzący:

- kom. Arkadiusz Tryczyński, zastępca Dowódcy Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji w Rzeszowie,
- st. asp. Grzegorz Skrzęta, specjalista Sekcji Minersko-Pirotechnicznej Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji w Rzeszowie.

A.T.